Beräkning av företrädesrätt och konvertering

Linn Wernald - 2026-06-01 - Comments (0) - Personbilden

Arbetsrätt och WinLas går hand i hand. I personbilden ska du som användare få en enkel överblick över arbetstagarens anställningar, händelser, egenskaper och beräkningar för kvalificering för företrädesrätt och konvertering. Att som användare kunna tolka och förstå dessa uppgifter är därför viktigt för att säkerställa att gällande lagar och regler efterföljs. Det kan också vara avgörande för att kunna upptäcka eventuella felaktigheter, vad gäller uppgifter som hämtats från lönesystemet.

Vad gäller vid beräkning av företrädesrätt?

I 25 § LAS finns i nuläget tre olika typer av företrädesrätt. Enkelt översatt kan dessa tre delas in i företräde allmänt, företräde särskild visstidsanställning (SÄV) och företräde säsongsanställning (SÄS). Det är olika kvalificeringsgränsen för de tre, samt skillnad i vilka typer av anställningar de ger företrädesrätt till.

Företräde allmänt (LAS-tid allmän)

I WinLas presenteras företräde allmänt i stapeln för LAS-tid Allmän. Detta är den starkaste företrädesrätten en arbetstagare kan kvalificera sig till då den ger företräde till alla typer av lediga anställningar. Vid uppnådd företrädesrätt LAS-allmän, är stapeln vid beräkningen helt ifylld och LAS-skylten tänds. Vid LAS-skylten presenteras även ett datum för hur länge företrädesrätten är giltig. Företrädesrätten gäller från sista anställda dagen och 9 månader framåt i tiden.

Note

I exemplet ovan har arbetstagaren tjänat ihop 646 dagar i LAS-tid allmän vid anställningens slut 231231. All företrädesrättsgrundande anställningstid under de senaste tre åren är inräknade. I arbetstagarens fall innebär det att tidigare anställningar på allmän visstidsanställning (AVA), vikariat (VIK) och särskild visstidsanställning (SÄV) är inkluderade. TIM är enbart en informationsrad och ligger inte till grund för några beräkningar i WinLas.

Företräde särskild visstidsanställning (LAS-tid SÄV)

I stapeln presenteras enbart anställningstid för särskild visstidsanställning under de senaste tre åren. Uppnådd företrädesrätt på särskild visstidsanställning berättigar enbart arbetstagaren till förtur på lediga anställningar där särskild visstidsanställning är anställningsformen. Det kan därmed ses som en något svagare företrädesrätt.

Företräde säsongsanställning

Det finns i nuläget ingen automatisk beräkning av företrädesrätt för säsongsanställda, därav presenteras ingen egen stapel för detta i personbilden. För att se vilka personer som har företrädesrätt till ny säsong tas istället informationen fram manuellt via en rapport. Ladda gärna ner bilagan *WLG_Manual Rapport säsongsanställda* för vidare hjälp.

Vad gäller vid beräkning av konvertering?

I personbilden är beräkningar för konvertering indelad i tre olika staplar. De tre olika staplarna visar konverteringsgrundande anställningstid för vikariat (VIK), särskild visstidsanställning (SÄV) och allmän visstidsanställning (AVA).

Konvertering vikariat (VIK-tid)

I LAS 5a § stycke 3 regleras konvertering för anställningsform vikariat. Där framgår att ett vikariat övergår till en tillsvidareanställning när arbetstagaren varit anställd i vikariat i sammanlagt mer än två år under en femårsperiod. Arbetsgivare som är anslutna till kollektivavtalet allmänna bestämmelser (AB) behöver dock här ta hänsyn till regeln om konvertering i AB 20, 4 § mom.4. I AB är konverteringsgränsen för vikariat sänkt till 18 månader. Det innebär att en arbetstagares vikariat övergår till en tillsvidare redan när arbetstagaren varit anställd mer än 18 månader under en femårsperiod. 18 månader motsvarar 548 dagar, se AB 4§ moment 4 punkt 3.

Om arbetstagaren uppfyller villkoren för konvertering tänds en hand. Genom att trycka på handen visas information om dagen för konvertering. Arbetstagaren har vid uppnådd konvertering möjlighet att tillfälligt avstå sig konverteringsrätten, detta kan ske med en giltig verkan om max 6 månader åt gången, se AB 4§ moment 4 punkt 2. För mer information kring den hanteringen se Händelser på person

Konvertering särskild visstidsanställning (SÄV-tid)

En särskild visstidsanställning övergår till en tillsvidareanställning när arbetstagaren har varit anställd hos arbetsgivaren i särskild visstidsanställning i sammanlagt mer än tolv månader under en femårsperiod, eller under en period då arbetstagaren har haft tidsbegränsade anställningar hos arbetsgivaren i form av särskild visstidsanställning, vikariat eller säsongsarbete och anställningarna följt på varandra. En anställning har följt på en annan om den tillträtts inom sex månader från den föregående anställningens slutdag.

Särskild visstidsanställning är den nya anställningsformen i enlighet med LAS som trädde i kraft 2022-10-01. Särskild visstidsanställning ersatte vid den tidpunkten allmän visstidsanställning. Därav finns det ett antal övergångsbestämmelser i Lagen om anställningsskydd som WinLas har programstöd för.

Övergångsbestämmelser

1. För avtal om en allmän visstidsanställning som pågår den 1 oktober 2022 gäller för tiden därefter 5 a § i den äldre lydelsen i fråga om anställningens övergång till tillsvidareanställning.

2. Vid bedömningen av om en särskild visstidsanställning har övergått till en tillsvidareanställning enligt 5 a § i den nya lydelsen ska dock även tidigare anställningstid i allmän visstidsanställning få beaktas när det gäller tid i allmän visstidsanställning från och med den 1 mars 2022. Tid i allmän visstidsanställning före den 1 mars 2022 ska inte beaktas.

Övergångsbestämmelse 1 innebär att att allmänna visstidsanställningar som pågår den 1 oktober konverterar enligt den äldre regeln i LAS. Arbetstagaren uppnår enligt den beräkningen konverteringsrätt när denne arbetat i allmän visstidsanställning mer än 2 år under de senaste fem åren eller eller under en period då arbetstagaren har haft tidsbegränsade anställningar hos arbetsgivaren i form av allmän visstidsanställning, vikariat eller säsongsarbete och anställningarna följt på varandra. En anställning har följt på en annan om den tillträtts inom sex månader från den föregående anställningens slutdag.

Example

Exempel på arbetstagare vars allmänna visstidsanställning (AVA) var pågående den 1 oktober 2022.

Övergångsbestämmelse 2

Bestämmelsen innebär att alla anställningar som arbetstagaren haft på allmän visstidsanställning from 220301 och fram till 221001 får tillgodoräknas som särskild visstidsanställning vid bedömning av om en särskild visstidsanställning ska övergå till en tillsvidareanställning. Tid i allmän visstidsanställning före den 1 mars 2022 ska ej beaktas.

I exemplet visas en arbetstagare som varit anställd på allmän visstidsanställning fyra dagar mellan perioden 220301-221001. Dessa dagar kommer arbetstagaren få tillgodoräkna sig som särskild visstidsanställning, vid bedömning om en särskild visstidsanställning övergått till en tillsvidareanställning.

Warning

Förutsättningen är dock att arbetstagaren får en ny anställning på SÄV (Särskild visstidsanställning) efter 221001 för att dagarna under perioden 220301-221001 ska få tillgodoräknas.

WinLas märker upp de anställningsrader som berörs av övergångsbestämmelsen med ett S i kolumnen Not.

Attachments

- WLG_Manual-Rapport-säsongsanställda.pdf (230.55 KB)
- Las_Cirkulär-07072.pdf (149.84 KB)